

Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne we współpracy z Instytutem Filozofii i Socjologii PAN

zapraszają do udziału w cyklicznym seminarium

Czytanie Gadamera

pierwsze spotkanie odbędzie się **15 października (wtorek) 2019 r.**

Warszawa, Pałac Staszica, ul. Nowy Świat 72, sala 154, godz. 16:15

Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne oraz Instytut Filozofii i Socjologii PAN zapraszają na seminarium organizowane w ramach cyklu *Czytanie...*, które poświęcone jest w pierwszej kolejności studium dzieł przedstawicieli ruchu fenomenologicznego, ale także prac myślicieli inspirowanych się fenomenologią oraz tych, którzy korzystali z fenomenologii jako metody badań. W semestrze zimowym 2019/2020 proponujemy lekturę wybranych tekstów **Hansa-Georga Gadamera**.

Gadamer należy do najwybitniejszych twórców dwudziestowiecznej filozofii hermeneutycznej, która wprowadziła ma swoje historyczne powiązania z fenomenologią, jednak znacząco przekracza jej założenia, tworząc nieznanym wcześniej sposób stawiania podstawowych pytań filozoficznych. Nie ma wątpliwości, że stworzona przez Gadamera hermeneutyka jest oryginalnym projektem filozoficznym, który m.in. w wielu punktach odnosi się krytycznie do fenomenologii. Jednak sam Gadamer, jak przyznaje: „jako fenomenolog i uczeń Husserla i Heideggera”, wielokrotnie powtarzał, że jego związki z

fenomenologią są szczególnie bliskie, nie tylko ze względów historycznych i inspiracji merytorycznych, ale przede wszystkim ze względu na jej sposób podejścia do badanych fenomenów. Na początku swojego *opus magnum* – *Prawda i metoda* – zauważa: „Moja książka, metodologicznie rzecz biorąc, faktycznie stoi na gruncie fenomenologicznym” (polskie wydanie, 1993, s. 30). A w innym miejscu podkreśla: „Od pojęcia pasywnej syntezy oraz teorii anonimowych intencjonalności wydaje mi się w rzeczy samej prowadzić pewną wyraźną linią do doświadczenia hermeneutycznego (...)” (A. Przyłębski, *Gadamer*, Warszawa 2006, s. 263). I rzeczywiście, jeśli spojrzeć na sposób dobierania i opisywania fenomenów, które niczym pojedyncze włókna tworzą mistrzowsko spleciony sznur rozważań *Prawdy i metody*, stwierdzenie Gadamera znajduje swoje pełne potwierdzenie. Wydaje się nawet, że bardzo często w sposobie prowadzenia wywodu Gadamer jest bardziej fenomenologiem niż hermeneutą.

Podczas siedmiu spotkań seminaryjnych uwagę poświęcimy przede wszystkim tym tekstom Gadamera, w których widoczne jest użycie narzędzi fenomenologicznego opisu. Oto propozycja lektur:

1. Dzieło sztuki

- H.-G. Gadamer, *Prawda i metoda*, tłum. B. Baran, Inter esse, Kraków 1993, część I rozdz. 2. (s. 121-178) [drugie wydanie: H.-G. Gadamer, *Prawda i metoda*, tłum. B. Baran, PWN, Warszawa 2007].

Literatura uzupełniająca:

- H.-G. Gadamer, *Aktualność piękna*, tłum. K. Krzemieniowa, Warszawa 1993, część I-III.

- H.-G. Gadamer, *Estetyka i hermeneutyka*, [w:] H.-G. Gadamer, *Rozum, słowo, dzieje*, tłum. M. Łukasiewicz, K. Michalski, Warszawa 1979 (1), 2000 (2).

2. Dzieje i rozumienie

- H.-G. Gadamer, *Prawda i metoda*, tłum. B. Baran, Inter esse, Kraków 1993, część II.II, rozdz. 3 A-C (s. 319-351) [drugie wydanie: H.-G. Gadamer, *Prawda i metoda*, tłum. B. Baran, PWN, Warszawa 2007].

Literatura uzupełniająca:

- H.-G. Gadamer, *To, co stare i to, co nowe*, [w:] *Teoria, etyka, edukacja. Eseje wybrane*, tłum. różni, WUW Warszawa 2008.

3. Język

H.-G. Gadamer, *Prawda i metoda*, tłum. B. Baran, Inter esse, Kraków 1993, część III., rozdz. 2 A-C, 3 A-C (s. 371-442) [drugie wydanie: H.-G. Gadamer, *Prawda i metoda*, tłum. B. Baran, PWN, Warszawa 2007].

4. Język c.d.

- H.-G. Gadamer, *Cóż to jest prawda?*, [w:] H.-G. Gadamer, *Rozum, słowo, dzieje*, tłum. M. Łukasiewicz, K. Michalski, Warszawa 1979 (1), 2000 (2).

- H.-G. Gadamer, *Człowiek i język*, [w:] H.-G. Gadamer, *Rozum, słowo, dzieje*, tłum. M. Łukasiewicz, K. Michalski, Warszawa 1979 (1), 2000 (2).

- H.-G. Gadamer, *Język i rozumienie*, tłum. B. Sierocka, [w:] H.-G. Gadamer, *Język i rozumienie*, Warszawa 2003.

5. Teoria i praktyka

- H.-G. Gadamer, *Pochwała teorii*, [w:] *Teoria, etyka, edukacja. Eseje wybrane*, tłum. różni, WUW Warszawa 2008.

- H.-G. Gadamer, *Teoria, technika, praktyka*, [w:] *Teoria, etyka, edukacja. Eseje wybrane*, tłum. różni, WUW Warszawa 2008.

6. Podmiotowość

- H.-G. Gadamer, *Problem inteligencji*, [w:] H.-G. Gadamer, *O skrytości zdrowia*, tłum. A. Przyłębski, Poznań 2011.

- H.-G. Gadamer, *Doświadczenie cielesności a możliwość obiektywizacji*, [w:] H.-G. Gadamer, *O skrytości zdrowia*, tłum. A. Przyłębski, Poznań 2011.

- H.-G. Gadamer, *O skrytości zdrowia*, [w:] H.-G. Gadamer, *O skrytości zdrowia*, tłum. A. Przyłębski, Poznań 2011.

- H.-G. Gadamer, *Subiektywność i intersubiektywność, podmiot i osoba*, [w:] *Teoria, etyka, edukacja. Eseje wybrane*, tłum. różni, WUW Warszawa 2008.

7. Kształcenie i wychowanie

- H.-G. Gadamer, *Prawda i metoda*, tłum. B. Baran, Inter esse, Kraków 1993, część I, rozdz. 1 B a (s. 42-50) [drugie wydanie: H.-G. Gadamer, *Prawda i metoda*, tłum. B. Baran, PWN, Warszawa 2007].

- H.-G. Gadamer, *Historia pojęć jako filozofia*, [w:] H.-G. Gadamer, *Rozum, słowo*,

dzieje, tłum. M. Łukasiewicz, K. Michalski, Warszawa 1979 (1), 2000 (2).

- H-G. Gadamer, *Wychowanie jest wychowaniem siebie*, [w:] *Teoria, etyka, edukacja. Eseje wybrane*, tłum. różni, WUW Warszawa 2008.

Celem cyklicznego seminarium *Czytanie...* jest nie tylko popularyzacja fenomenologii, ale także próba integracji środowiska akademickiego i włączenie do prac młodych adeptów fenomenologii. Z tego powodu seminarium jest otwarte na wszystkie zainteresowane osoby, zarówno na studentów, doktorantów, jak i na doświadczonych badaczy.

Kontakt:

Dr hab. Daniel Roland Sobota, prof. IFiS PAN

e-mail: dsobota@ifispan.waw.pl

tel. 502618470